

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ**

Ενδεικτικές απαντήσεις

A1. Μετάφραση

Ο Σκριβωνιανός είχε στασιάσει στην Ιλλυρία εναντίον του Κλαυδίου· ο Παίτος είχε πάει με το μέρος του και, αφού σκοτώθηκε ο Σκριβωνιανός, οδηγούνταν σιδηροδέσμιος στη Ρώμη. Επρόκειτο να ανεβεί στο καράβι· η Αρρία παρακαλούσε τους στρατιώτες να επιβιβαστεί μαζί του. Δεν το κατόρθωσε· νοίκιασε ένα ψαροκάικο και ακολούθησε το πελώριο καράβι.

Δηλαδή, μια νύχτα καθόταν σε ένα μικρό ιερό με την κόρη της αδελφής της και περίμενε μέχρι να ακουστεί κάποια φωνή που να ανταποκρινόταν στο σκοπό τους. Κάποτε η κοπέλα, κουρασμένη από την πολύωρη ορθοστασία, ζήτησε από τη θεία της να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση της. Τότε η Καικιλία της είπε: «Ευχαρίστως σου παραχωρώ τη θέση μου». Λίγο αργότερα τα ίδια τα πράγματα επαλήθευσαν αυτά τα λόγια.

Μονάδες 20

Παρατηρήσεις

B1. Εισαγωγή

1 - Σ, 2 - Λ, 3 - Σ, 4 - Λ, 5 - Λ

Μονάδες 10

B2.

μετάδοση - **dabat**

ναυάγιο - **navem, naviculam**

νυχτερινός - **nocte**

απόσταση - **standi**

μητρότητα - **materteram**

Μονάδες 10

Γ1α.

nocte - **noctium**

sororis - **sorum**

vox - **vocum**

sede - **sedum**

Μονάδες 4

Γ1β.

lacrima

diutius, diutissime

siccā

ea

ingentio(rem), ingentissimam(que)

haec dicta

rei ipsius

Μονάδες 11

Γ2α.

orabat - orabunt

impetravit - impetrabunt

conduxit - conducent

secuta est - sequentur

Μονάδες 4

Γ2β.

vicisti

egredi

redeuntis

motu

fuisset

fuerint ascensuri

petendi, petendo

fac, facito

dicimini

Μονάδες 11

Δ1α.

se: άμεσο αντικείμενο στο ρήμα *dabat* (άμεση αυτοπάθεια)

contra Claudium: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης στο *moverat*

piscatoriam: επιθετικός προσδιορισμός στο *naviculam*

standi: γενική γερουνδίου ως γενική αντικειμενική στο *mora*

paulo: αφαιρετική (οργανική) του μέτρου (ή της διαφοράς) στο *post*

Μονάδες 10

Δ1β.

Hoc dictum paulo post re ipsā confirmatum est.

Μονάδες 5

Δ2α.

dum aliqua vox congruens proposito audiretur:

Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση (καταφατική).

Λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο *expectabat*.

Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο *dum* και εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική, γιατί δηλώνει προσδοκία / επιδίωξη. Ειδικότερα με χρόνο παρατατικό (*audiretur*), γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (*expectabat*: παρατατικός) και εκφράζει το υστερόχρονο στο παρελθόν.

ut sibi paulisper loco cederet:

Δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση.

Συντακτικά λειτουργεί ως έμμεσο αντικείμενο στο *rogavit*.

Εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό. Ειδικότερα, με χρόνο παρατατικό (*cederet*), γιατί, σύμφωνα με την ιδιομορφία της ακολουθίας των χρόνων, εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (*rogavit*: παρακείμενος) και αναφέρεται στο παρελθόν· υπάρχει συγχρονισμός της δευτερεύουσας με την κύρια πρόταση στο μυαλό του ομιλητή (η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της).

Μονάδες 10

Δ2β.

Caecilia dixit **se** libenter **ei** / **illi** suā sede **cedere**.

Μονάδες 5

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΜΠΑΧΑΡΑΚΗ